

για μια αναρχοκομμουνιστική και κοινοτιστική

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΜΟΝΙΑ

... .. τεύχος 27 ===== XI-2006 ... ..

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ή

Η ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΚΡΕΟΥΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Από τα 150 εκατομμύρια εργαζομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχεδόν 10 εκατομμύρια το χρόνο πέφτουν θύματα εργατικών "ατυχημάτων", ενώ 8.000 απ' αυτούς χάνουν τη ζωή τους.

Στην Ελλάδα, κάθε τρεις μέρες γίνεται ένα θανατηφόρο "ατύχημα", ενώ δεκάδες είναι αυτοί, κάθε μέρα, που τραυματίζονται σοβαρά ή/και μένουν ανάπηροι. Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα ιδιαιτέρως, ο αριθμός των "ατυχημάτων" που εμφανίζεται κατά καιρούς στις εφημερίδες απέχει κατά πολύ από την πραγματικότητα. Αν πάρουμε ως βάση υπολογισμού τα δικά μας βιώματα, τότε, στα τριάντα χρόνια του εργατικού μας βίου έχουμε δει δεκάδες δάκτυλα και καρπούς ολόκληρους να κόβονται μαζί με λαμαρίνες, χέρια ολόκληρα να ζυμώνονται μαζί με το ζυμάρι σε κυλίνδρους ζύμωσης, δάκτυλα και καρποί να πρεσάζονται και να τρυπιούνται σε πρέσες διαμόρφωσης και διάτρησης, χέρια και πόδια να κόβονται σε σιδεράδικα. Από όλα αυτά που τα είδαμε με τα ίδια μας τα μάτια στα τριάντα αυτά χρόνια, **μόνο ένα** απ' αυτά τα "ατυχήματα" δηλώθηκε ως εργατικό, κι αυτό γιατί, τί σύμπτωση..., ο "ατυχήσας" ήταν αδερφός του διευθυντή του εργοστασίου... Από τα προσωπικά μας βιώματα αλλά και από μαρτυρίες άλλων, κατά καιρούς συναδέλφων μας, εργαζομένων γνωρίζουμε λοιπόν πολύ καλά ότι οι αριθμοί δεν ανταποκρίνονται σε καμία περίπτωση στην πραγματικότητα.

Δεκάδες εργαζόμενοι πέφτουν καθημερινά **θύματα του καπιταλιστικού κυνηγητού για την μεγιστοποίηση του κέρδους της επιχείρησης μέσω της αποτελεσματικότερης εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης των εργαζομένων.** Και προϋπόθεση γι' αυτή τη μεγιστοποίηση είναι αφενός η μείωση του "άμεσου κόστους εργασίας" (όσο το δυνατόν λιγότεροι εργαζόμενοι να αποδίδουν όσο το δυνατόν περισσότερο, ανειδίκευτη εργατική δύναμη σε τομείς που απαιτούν ειδικευμένη εργατική δύναμη), και αφετέρου η μείωση του "έμμεσου κόστους εργασίας" (εκμηδένιση του κόστους όσον αφορά την υγιεινή στους χώρους εργασίας και την επαγγελματική ασφάλεια). Η ακατάπαυστη προσπάθεια καθενός αφεντικού, ξεχωριστά, να μειώσει αυτά τα κόστη οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στα "ατυχήματα". Όταν όμως γνωρίζει κανείς με μαθηματική ακρίβεια τί πρόκειται να συμβεί, τότε δεν δικαιούται να μιλά για "ατυχήματα". Στην προκειμένη περίπτωση έχουμε εκ προθέσεως αδιαφορία για τη σωματική ακεραιότητα και ζωή των μισθωτών, κι αυτή τη πραγματικότητα δεν την καθρεφτίζει ο όρος "ατύχημα" αλλά ο όρος **δολοφονία.**

Το Κράτος φροντίζει για την κατά το δυνατόν απρόσκοπτη καθημερινή λειτουργία της κοινωνικής σχέσης στην οποία ζούμε και που λέγεται **καπιταλισμός.** Για να μην αμφισβητηθεί και κινδυνεύσει αυτή η σχέση, το Κράτος παίρνει κατά καιρούς, μετά και από πίεση των εργαζομένων, διάφορα μέτρα για να φρενάρει λίγο όσα μεμονωμένα αφεντικά συμπεριφέρονται "ακραία" και στο κυνήγι της μεγιστοποίησης του ατομικού τους κέρδους δημιουργούν τις προϋποθέσεις αμφισβήτησης, εκ μέρους των μισθωτών, της κοινωνικής σχέσης γενικά κι όχι απλώς μιας πτυχής αυτής της κοινωνικής σχέσης. Η Γ.Σ.Ε.Ε., τα Εργατικά Κέντρα και τα Κομματικά συνδικάτα υλοποιούν την Κρατική εργατική πολιτική στους χώρους εργασίας, παρόλες τις κατά καιρούς συγκρούσεις Κράτους και Συνδικαλιστών.

Επομένως, η ακηδεμόνευτη αυτο-οργάνωσή μας στους χώρους δουλειάς πρέπει να στο-

χεύει και στη δημιουργία των ασφαλέστερων κατά το δυνατόν συνθηκών εργασίας, για να μη δολοφονούμαστε με την πρώτη..."ατυχία". Λέμε "κατά το δυνατόν", γιατί γνωρίζουμε ότι δεν μπορούν να υπάρξουν ασφαλείς συνθήκες εργασίας στον καπιταλισμό. Η ύπαρξη του καπιταλισμού και η καθημερινή αναπαραγωγή του προϋποθέτει σοβαρούς τραυματισμούς, αναπηρίες και δολοφονίες μισθωτών σε καθημερινή βάση. Γιατί καπιταλισμός σημαίνει καθημερινή ακατάπαυστη προσπάθεια αποτελεσματικότερης για τα αφεντικά εκμετάλλευσης των μισθωτών που απασχολούν. Κι αυτή η καθημερινή επιδίωξη των αφεντικών αφήνει καθημερινά πίσω της νεκρούς και ανάπηρους μισθωτούς.

Καπιταλισμός σημαίνει στην πραγματικότητα ελεγχόμενη παράνοια, κι αυτήν την παράνοια αποδίδει θαυμάσια το κατωτέρω ποίημα του Στράτου Αρβανιτίδη (περιοδικό "Τραμ", Οκτώβριος 1987, τρίτη διαδρομή, τρίτο τεύχος).

Σ.Κ.

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΝΟΙΑ .....

Από την αρχική είσοδο
μέχρι την τελική έξοδο
του εργοστασίου παραγωγής αυτοκινήτων
προγραμματισμένοι ηλεκτρονικοί αποστακτικές
ρυθμίζουν τα μέγιστα και τα ελάχιστα
αφήνοντας να λιπάνει το δίκτυο
η βέλτιστη ποσότητα φοβίας.
Κι άμα στομώσει από κρέας το εργαλείο
ειδικευμένοι τεχνίτες σπεύδουν
και γρήγορα αποκαθιστούν
τη σιδερένια ακρίβεια.

2
: Από την πρέσα που σχηματίζει [διαμορφώνει]
: μέχρι την πρέσα που ισοπεδώνει.
: Ανάμεσα σε δυο ουρανούς
: ο ορίζοντας
: με το στόμα κλειστό
: καταβροχθίζει.

Ιούλιος 2004.

[Το κείμενο που μόλις διαβάσατε μοιράστηκε ως προκήρυξη τον Ιούλιο του 2004. Στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε κάποιοι σύντροφοί μας εργάστηκαν για μερικούς μήνες στις αποθήκες της εταιρίας **Βασιλόπουλος**, που εδρεύουν στη Μάνδρα Αττικής.

Μια σύνοψη των όσων είδαν και όσων τους είπαν εργαζόμενοι που εργάζονται εκεί αρκετά χρόνια (συγκεκριμένα, στους χώρους που γίνεται η εκτέλεση των παραγγελιών — το λεγόμενο PICKING — και η φόρτωση των προϊόντων στα φορτηγά της εταιρίας): η εταιρία αυτή ασκεί συνεχή καθημερινή πίεση στους εργαζόμενους για αύξηση της παραγωγικότητάς τους σε βαθμό ώστε να επιτυγχάνεται η προβλεπόμενη από την εταιρία "νόρμα παραγωγής κατ' άτομο". Μέσω του σκάνερ που χειρίζεται κάθε εργαζόμενος για την εκτέλεση των παραγγελιών η εταιρία ελέγχει τους εργαζόμενους σε κάθε δευτερόλεπτο του ωραρίου εργασίας τους. Γίνεται "μηνιαία αξιολόγηση" της παραγωγικότητας καθενός εργαζόμενου, και αν η παραγωγικότητά του κρίνεται "χαμηλή" ακολουθεί έγγραφη επίπληξή του. Η υπερωριακή εργασία είναι στην ουσία υποχρεωτική αφού η όποια "άρνηση προσφοράς της" ισοδυναμεί με απόλυση. **Αποτέλεσμα για την εταιρία:** ο ίδιος αριθμός εργαζομένων που πριν εξυπηρετούσε 90 καταστήματα, τώρα (το 2005) εξυπηρετεί σχεδόν 140. **Αποτέλεσμα για τους εργαζόμενους:** κάθε εβδομάδα οδηγείται στο νοσοκομείο ένας εργαζόμενος με σοβαρότατα τραύματα.

Ιδού η αμηχανία μας: πώς να τονίσουμε όσο του πρέπει τον καθημερινό σφαγιασμό των εργαζομένων στους χώρους εργασίας, τη στιγμή που πολλοί ήδη θεωρούν υπερβολικό τον απλό ισχυρισμό μας ότι τα εργατικά "ατυχήματα" είναι κατά πολύ περισσότερα από όσο ισχυρίζονται οι καπιταλιστές και τα φερέφωνά τους ότι είναι. Μήπως από πολλούς θεωρηθούμε "τερατολόγοι" αν επιχειρήσουμε να τον τονίσουμε όσο του πρέπει;]

I

Στην ιστορία όλων των θρησκειών και των θρησκευτικών αιρέσεων — "αναγνωρισμένων" ή "μη αναγνωρισμένων" από τις εκάστοτε διαφορετικές ιστορικές μορφές Κράτους — πλεονάζουν οι "παραδειγματικές" τους πράξεις που μαρτυρούν ότι: α) περιφρονούν την ατομική ελευθερία και το αυτεξούσιο του ατόμου, την ισότητα ανδρών και γυναικών, την αξιοπρέπεια αλλά και την ίδια την ύπαρξη του "αλλόφυλου" και του "αλλόθρησκου", και β) τηρούν απόλυτα και φανατικά εχθρική στάση απέναντι στο ανθρώπινο σώμα και την ερωτική ηδονή, και πρωτίστως στο γυναικείο σώμα και ερωτική ηδονή. Μάλιστα, σε ιστορικές περιόδους όπου μια θρησκεία/εκκλησία συνιστά το μόνο κράτος, τότε, δεν έχουμε να κάνουμε "απλώς" με μια ιδεολογική καταστολή του γυναικείου σώματος και ηδονής ειδικά, και της γυναίκας γενικά. Δεν πρόκειται, δηλαδή, "απλώς" για τη διακηρυγμένη άποψη ότι η γυναίκα είναι "εκ φύσεως ακάθαρτη και ακόλαστη", σα να λέμε "πόρνη" και "αόρατη", και "εκ θεού αποδεκτή" και "εκ της εκκλησίας ορατή" μόνον ως "σύζυγος/μητέρα". Ή, μάλλον, μισο-ορατή, αφού ακόμη και εντός της εκκλησίας [π.χ. της Ορθόδοξης Εκκλησίας] η θέση της στον γυναικωνίτη δεν την καθιστούσε και τόσο ορατή. Σε ιστορικές δε περιόδους όπου η θρησκεία/εκκλησία συνιστά το μόνο κράτος, τότε έχουμε να κάνουμε με μια τρομοκρατική καταστολή της γυναικείας ερωτικής ηδονής και με κυριολεκτική κατακρεούργηση του γυναικείου σώματος.

Όταν άψυχα αντικείμενα τέχνης, π.χ. αγαλμάτινες μορφές γυμνών ανδρών και γυναικών, αλλοτινών πολιτισμών έχουν γίνει αποδέκτες αυτού ακριβώς του μίσους, που στόχευε στην καταστροφή συγκεκριμένων σημείων της ανατομίας τους, τότε μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε καλύτερα τι έχει υποστεί και τι εξακολουθεί να υφίσταται το ανθρώπινο σώμα, και ιδίως το γυναικείο.

Σ.Κ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΜΕΡΑ

Έχεις δει άγαλμα με κομμένη την ψυχή και τ' αρχίδια του;
 Ιεραπόστολο να κρατά μαχαίρι και σταυρό;
 Εγώ το είδα στη Νέα Ζηλανδία. Οι Μαορί μου έδειξαν πράγματα που υπέστησαν τους βανδαλισμούς των χριστιανών που έμεναν κάποτε εκεί πράγματα που μ' έκαναν να ντρέπομαι για τη ράτσα μου.
 Οι Ναζί οργάνωσαν τα στρατόπεδα θανάτου με μότο το "GOTT MIT UNS".
 Ο θεός ήταν μαζί τους, και μαζί με τον Τρούμαν
 όχι όμως με τους Γιαπωνέζους και τους Εβραίους.
 Αφρικανοί σκλάβοι σύρθηκαν εδώ για να ικανοποιήσουν τις χριστιανικές μας ανάγκες.
 Αν κατέφθαναν διαστημάνθρωποι και μας έκλειναν σ' ένα κλουβί
 θα υιοθετούσαμε άραγε τη δική τους πίστη;
 Για τριακόσιες εξήντα τέσσερις μέρες η ισχύς δικαιώνει
 γεννηθήτω το θέλημά του. Όμως υπάρχει μία μέρα που όλα αυτά τα παραμερίζουμε
 μια μέρα που την περνάμε με την οικογένεια
 και κάνουμε πράγματα που μας γεμίζουν χαρά.
 Τα χριστούγεννα όπου να 'ναι έρχονται. Πόσο θα 'θελα να 'ταν εδώ ο Χριστός.
 Θα βλεπτε πόσο καλοί μπορούμε να 'μαστε αυτή τη μία μέρα του χρόνου.
 Χριστιανός για μία μέρα το χρόνο.

Μετάφραση: Σ.Κ.

(BRIAN RITCHIE, L.P. "SONIC TEMPLE AND COURT OF BABYLON", 1988.)

II

Διακόσιοι τηλεοπτικοί σταθμοί στις Η.Π.Α. και περίπου χίλιοι διακόσιοι ραδιοφωνικοί είναι ιδιοκτησία "Ευαγγελιστών" ιεροκηρύκων. Χαρακτηρίζονται "ηλεκτρονικές εκκλησίες" και πρόκειται, κατά κανόνα, για σέκτες φονταμενταλιστών, οργανωμένες σαν εμπορικές επιχειρήσεις (απαλλασσόμενες από κάθε φορολογία).[] Μόνο το συγκρότημα ROBERTSON (CHRISTIAN BROADCASTING NETWORK), με τέσσερα κανάλια καλωδιακής τηλεόρασης και τριάντα ραδιοφωνικούς σταθμούς, εκπέμπει σε είκοσι εκατομμύρια νοικοκυριά. Ακόμη ισχυρότερος ο όμιλος επιχειρήσεων του ιεροκήρυκα SWAGGART (SWAGGART MINISTRIES) φτάνει σε τριάντα εκατομμύρια σπίτια, αποφέρει εκατόν σαράντα εκατομμύρια δολάρια το χρόνο, και η συνηθισμένη ημερήσια ανταπόκριση του κοινού (σε τηλεοπτικές εκκλήσεις για χρηματοδότηση της "μάχης ενάντια στις δυνάμεις του κακού") είναι τετρακόσιες χιλιάδες δολάρια. Εισπρακτικό ρεκόρ φαίνεται ότι κατέχει ο ORAL ROBERTS που εξαγγέλλει από τη μικρή οθόνη σε κατάσταση υστερίας: "αν δε μαζέψω οκτώ εκατομμύρια δολάρια ο θεός θα με καλέσει κοντά του!". Και τα χρήματα καταφθάνουν αφειδώς από κάθε γωνιά των Η.Π.Α. Σαράντα εκατομμύρια δηλώνουν σήμερα "ανα-γεννημένοι" (BORN AGAIN) από το

Άγιο Πνεύμα (όπως και ο πρόεδρος Μπους, ο νεώτερος). Μαζικές οργανώσεις σε ολόκληρη τη χώρα (όπως η "Χριστιανική Συμμαχία", με δέκα εκατομμύρια μέλη) έχουν αναλάβει τη φανατισμένη υπεράσπιση των "αμερικανικών αξιών": της πίστης στην κατά γράμμα θεοπνευστία της Βίβλου, στον καθολικά υποχρεωτικό χαρακτήρα της παλαιοδιαθηκικής ηθικής, στην απαίτηση ο πρόεδρος των Η.Π.Α. να είναι αποδεδειγμένα συνεπής χριστιανός, υποχρεωτική η καθημερινή προσευχή στα σχολεία, παράνομη η έκτρωση, η πορνογραφία, η διδασκαλία της θεωρίας του Δαρβίνου. Στα φονταμενταλιστικά κινήματα των "Ευαγγελιστών" κυριαρχεί κηρυγματικός λόγος απλοϊκός, αφελής, συχνά παιδαριώδης, στην κυριολεξία μικρονοϊκός. Όμως εκφέρεται με μελετημένη σκηνοθεσία: κραυγαλέες συναισθηματικές εξάρσεις, ψυχολογικά τεχνάσματα υποβολής, θεατρικές επιδείξεις βεβαιότητας. Οι ακροατές/θεατές μετέχουν στην παράσταση: σε πολλές περιπτώσεις ξεσπάνε σε υστερικές κραυγές, σε περίεργους βουχηθμούς, κλαίνε, σφιχταγκαλιάζονται, υψώνουν τα χέρια με κορμιά τεντωμένα, ουρλιάζουν ακατάληπτα λόγια, σέρνονται χάρω, λιποθυμούν.

(Το κείμενο για τους "Ευαγγελιστές" από την Καθημερινή της Κυριακής, 22-6-2003.)

ΟΥΡΑΝΙΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Έχει είκοσι εκατομμύρια δολάρια στον Ουράνιο Τραπεζικό Λογαριασμό του....
όλα [προερχόμενα] από κείνους τους μπουλούς που **Ανα-γεννήθηκαν**, ω! ναι, ω! ναι.
Έχει επτά λιμουζίνες κι ένα ιδιωτικό αεροπλάνο....
όλα για την εξυπηρέτηση των **Προσωπικών του Φίλων**, ω! ναι, ω! ναι.
Έχει κοστούμια αξίας χιλίων δολαρίων το ένα και μια γραβάτα Ουέμπλι....
που στα κορίτσια αρέσει να την ισιώνουν ενώ αυτός μιλά στο τηλέφωνο, ω! ναι, ω! ναι.
Στη Βουλή των Αντιπροσώπων είναι αρεστός και καλοδεχούμενος τύπος....
Όταν **Εκφράζει** τις **Ευχαριστίες** του δεν είναι μόνος....
Συναλλάσσεται, πραγματικά συναλλάσσεται.
Η εφορία δε μπορεί να προσδιορίσει που βρίσκεται **Η Απάτη**.
Είναι εύκολο με τη Βίβλο να καμίνεσαι πως
είσαι μέρος του κόσμου του θαύματος (SHOW BIZ).
Δε θα τον πιάσουν, ποτέ δε θα τον πιάσουν για τα σκάνδαλα που 'κανε.
Είναι καλύτερα σε τέτοιες περιπτώσεις να κάνεις το βλάκα.
Έχει και την **Προεδρική Χείρα Βοηθείας** σ' αυτό που κάνει.
Λέει την προσευχή την ώρα του φαγητού
καθώς οι νομικοί μασουλάνε, ω! ναι, ασφαλώς και μασουλάνε.
Και οι Κυβερνήτες ομόφωνα λένε: **"Είναι ένας αξιολάπητος άνθρωπος!"**
Τους διευκολύνει — να πηδάνε
εσάς όλους σας.... **Ναι, αυτή 'ναι η αλήθεια!**
Γιατί συμβάλλει κι αυτός στην εμφύτευση **Του Φόβου Για Τον Θεό**
στον Μέσο Άνθρωπο
και βουτάει χρήματα απ' όπου μπορεί, ω! ναι, ω! ναι.
Έχει είκοσι εκατομμύρια δολάρια στον Ουράνιο Τραπεζικό Λογαριασμό του
κι όλοι εσείς δεν έχετε τίποτα
κι όλοι εσείς δεν έχετε τίποτα
κι όλοι εσείς δεν έχετε τίποτα.
Πείτε του ευχαριστώ....ω! ναι.

Μετάφραση: Σ.Κ.

(FRANK ZAPPA, "HEAVENLY BANK ACCOUNT", από το 2πλό L.P. "YOU ARE WHAT YOU IS" 1981.)

III

Η θρησκεία είναι μια δεισιδαιμονία που έχει τις ρίζες της στην πνευματική ανικανότητα του ανθρώπου να εξηγήσει τα φυσικά φαινόμενα. Η εκκλησία είναι μια οργάνωση που φράζει διαρκώς το δρόμο της προόδου. Η οργανωμένη εκκλησία αφαίρεσε από τη θρησκεία την αφέλεια και την απλότητά της. Την μετέτρεψε σε εφιάλτη που δυναστεύει την ψυχή του ανθρώπου και αλυσσοδένει το πνεύμα του. "Η βασιλεία του σκότους" — όπως αποκαλεί την εκκλησία ο τελευταίος αληθινός χριστιανός, ο Τολστόι — ήταν πάντα εχθρός της ανθρώπινης εξέλιξης και του ελεύθερου πνεύματος. Για τον λόγο αυτό δεν έχει καμία θέση στη ζωή ενός πραγματικά ελεύθερου λαού.

Η θρησκεία, η Χριστιανική ιδίως, καταδίκασε τη γυναίκα, ευνούχισε τη φύση της και αλυσσόδεσε την ψυχή της. Ωστόσο, ο Χριστιανισμός δεν έχει πιο αφοσιωμένο πιστό από τη γυναίκα [σ.τ.μ.: επακόλουθο, ακριβώς, αυτής της καταδίκης, του ευνουχισμού και του αλυσσοδέματος]. Θα μπορούσαμε πράγματι να πούμε μετά βεβαιότητας ότι η θρησκεία θα είχε προ πολλού πάψει να παίζει ρόλο στη ζωή των ανθρώπων αν δεν υποστηριζόταν

από τις γυναίκες. Οι πιο πιστοί εργάτες της εκκλησίας, οι πιο ακάματοι ιεραπόστολοι σ'όλον τον κόσμο είναι γυναίκες, που θυσιάζονται μια ζωή στο βωμό θεών που πάντοτε αλυσσοδένουν το πνεύμα της γυναίκας και σκλαβώνουν το σώμα της.

Ο γάμος είναι ένας θεσμός που ενδυναμώνει το κράτος και την εκκλησία, προσφέροντάς τους τεράστια κέρδη αλλά και προσβάσεις σ'έναν χώρο τον οποίο κάποιος θεωρούν προ πολλού αποκλειστικά δικό τους. Ο έρωτας ήταν εκείνη η δύναμη των σχέσεων μεταξύ ανθρώπων που προ αμνημονεύτων χρόνων έσπασε όλους τους νόμους των ανθρώπων καθώς και τα δεσμά της εκκλησιαστικής και ηθικής συμβατικότητας. Πώς μπορεί μια τόσο ακαταμάχητη δύναμη, ο έρωτας, να είναι συνώνυμη με αυτό το φτωχό δημιούργημα του κράτους και της εκκλησίας: τον γάμο;

Οι υπερασπιστές της εξουσίας τρέμουν τον ερχομό της ελεύθερης μητρότητας, που θα τους στερήσει τη λεία τους. Αν η γυναίκα σταματήσει την τυφλή παραγωγή παιδιών ποιος θα πολεμά στους πολέμους, ποιος θα δημιουργεί τον πλούτο; [ ] "Ο θεσμός του γάμου είναι η μόνη μας ασφαλιστική δικλείδα ενάντια στην ολέθρια σεξουαλική αφύπνιση των γυναικών", κραυγάζει ο βασιλιάς, ο πρόεδρος, ο καπιταλιστής κι ο παπάς. [Τρέμουν στην ιδέα και μόνον ότι] η γυναίκα δε θα θέλει πια να πάρει μέρος στην [ανα]παραγωγή μιας φυλής αποτελούμενης από καχεκτικά, άψυχα, σαραβαλιασμένα κι άθλια ανθρώπινα όντα που δεν έχουν ούτε τη δύναμη, ούτε το θάρρος να ανατρέψουν το ζυγό της φτώχειας και της υποδούλωσης. Αντίθετα, θα επιθυμεί λιγότερα και καλύτερα παιδιά, που θα γεννιούνται και θα μεγαλώνουν στα πλαίσια του έρωτα και διαμέσου της ελεύθερης επιλογής κι όχι της επιβολής, όπως απαιτεί ο γάμος.

Στη σημερινή εποχή ο έρωτας....παρεξηγημένος και απομακρυσμένος καθώς είναι, σπάνια μπορεί και ριζώνει. Ακόμη, όμως, κι όταν τα καταφέρνει, συντρίβεται γρήγορα και σβήνει. Το εύθραυστο νήμα του δε μπορεί να αντέξει την ένταση του καθημερινού μόχθου. [Ωστόσο,] αν πρόκειται ποτέ ο κόσμος να γεννήσει μια αληθινή συντροφικότητα και ταυτότητα, όχι ο γάμος αλλά ο έρωτας θα 'ναι ο γονιός.

EMMA ΓΚΟΛΝΤΜΑΝ

ΣΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Κάποτε που η πίστη
στο θεό και στον άντρα θα σβήσει
θ' ανεβούν οι γυναίκες στη γκρεμισμένη παστάδα
πετώντας το νυφικό του τρόμου.
Τα ουρλιαχτά της καλογοριάς και της πόρνης
αντηχούνε στην κατεδαφισμένη κόλαση
σημαίνοντας το τέλος της βαρβαρότητας.
Όταν ο άνθρωπος θα διαφεντεύει το κορμί του
σαν περβολάρης που κάνει δικό του τον ανθισμένο κήπο.
Το μέλλον δε θα δει τη φρόνη στα δικαστήρια
να χυμούν απάνω της κοράκια
θεολόγοι δικολάβοι και ψυχίατροι.
Τέτοιος πολιτισμός ωρίμασε.
Αγοραστής δεν παίρνει το σώμα
στη φάμπρικα και στο πορνείο.
Το μέλλον δε θα δει το Μίνωα
να σπέρνει φίδια στα σπλάχνα της Πασιφάης.
Αυτός κι αυτή χωρίστηκαν σε στρατόπεδα
χιλιετίες.
Φιλιώνουν τώρα μετά τη μάχη.
Ελάτε Δαναΐδες
να βάψετε τον υμέναιο στο αίμα
να βεβηλώσετε την ιερότητα στο συζυγικό κρεβάτι.
Η κόλαση δεν κλείστηκε στο πιθάρι
αλλά στον κόσμο.

Κάποτε που η πίστη
στο θεό και στον άντρα θα σβήσει
θ' ανεβούν οι γυναίκες στη γκρεμισμένη παστάδα.
Πολύγαιμες
καρπίζοντας τις ανοιξιιάτικες νύχτες
παιδιά χωρίς πατρότητα.
Κι αυτά θα σεριανίσουν τη γη ελεύτερα
σαν ένα κήπο που δεν έχει φράχτη.

Γιώργος Μοράρης

"Διαγώνιος" 1979.
Περίοδος 4η.
Τόμος 1, τεύχος 1.

Η αστρολογία βασίζεται σε ένα λάθος και αυτό είναι ότι στηρίζεται στις αστρολογικές παρατηρήσεις του Πτολεμαίου, που ήταν σωστές για την εποχή τους αλλά εσφαλμένες αν τις υιοθετήσουμε σήμερα. Λέγεται π.χ. ότι κάποιος που γεννήθηκε το Μάρτη ανήκει στον αστερισμό των Ιχθύων γιατί εκείνη την εποχή ο ήλιος βρίσκεται στον ίδιο αστερισμό, και έτσι πράγματι συνέβαινε την εποχή του Πτολεμαίου. Αν κοιτάξουμε όμως στο πλανητάριο θα δούμε ότι ο ήλιος το Μάρτη δε βρίσκεται σήμερα στον αστερισμό των Ιχθύων αλλά έναν αστερισμό πιο πίσω, στον Υδροχόο. Αυτό οφείλεται στο ότι, εκτός από την περιφορά της Γης γύρω από τον άξονά της και γύρω από τον ήλιο, υπάρχει και μια τρίτη κίνηση της Γης: η μετάπτωση. Αυτή διαρκεί περίπου 26.000 χρόνια κι έτσι, κάθε 2.000 περίπου χρόνια, μετατοπίζονται κατά ένα δωδέκατο ο άξονας και η γωνία από την οποία βλέπουμε τα άστρα.

Η αστρολογία ισχυρίζεται ότι τα άστρα επιδρούν στον άνθρωπο. Αυτό μπορεί να γίνει με τρεις τρόπους: με βαρυτικές δυνάμεις, με δυνάμεις ακτινοβολίας ή με μαγικές δυνάμεις, δυνάμεις δηλαδή που κανένα όργανο δε μπορεί να τις πιάσει. Αν μιλάμε για τις τελευταίες, τότε δεν έχω αντίρρηση αν κάποιος μπορεί να αποδείξει την ύπαρξή τους. Όμως οι περισσότεροι αστρολόγοι προσπαθούν να ντύσουν την ασχολία τους με επιστημονικό μανδύα. Και επ' αυτού έχω να πω ότι η δύναμη π.χ. της βαρύτητας που ασκούν όλοι οι πλανήτες, μαζί και ο ήλιος, πάνω σε ένα νεογέννητο μωρό είναι εκατοντάδες φορές μικρότερη από την επίδραση που έχει η βαρυτική δύναμη του γιατρού ή της μαμής που βγάζει το μωρό. Όσο για τις ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες των άστρων, πάλι θα σας πω ότι είναι τόσο τεράστιες οι αποστάσεις ώστε, όσες ακτινοβολίες μπορούν να διαπερνούν τη γήινη ατμόσφαιρα, επιδρούν ομοιόμορφα σε όλα τα όντα. Δεν παίζει κανέναν ρόλο αν εγώ γεννήθηκα στα Γιάννενα ή στη Νέα Υόρκη. Και οι αστρολόγοι υπολογίζουν αυθαίρετα για τον καταρτισμό του ωροσκοπίου τέτοιες ανύπαρκτες διαφορές. Τι απομένει λοιπόν; Μόνον η μαγεία. Αλλά οι αστρολόγοι, οι περισσότεροι τουλάχιστον, αρνούνται ότι πουλάνε μαγεία.

Δ. Σιμόπουλος
(Ελευθεροτυπία, 10/6/1990)

6

Μην πιστεύεις στα άστρα

Ποιος δίνει δεκάρα για τα μυστικιστικά σου ψέματα;
Ισχυρίζεσαι ότι έχουν κάποια βάση αλήθειας;
Βρέθηκα ξυπόλητος στ' αγκάθια.

Δε νομίζω ότι
"ήταν γραφτό να γίνει".

Δε νομίζω ότι
"επέπρωτο να γίνει".

THE AUTEURS

L.P. "NEW WAVE" 1993
Μετάφραση: Σ.Κ.

Πως μπορεί λοιπόν να είναι κάτι προ-κανονισμένο
τη στιγμή που δεν υπάρχει καμιά κανονικότητα.
Βρέθηκα ξυπόλητος στ' αγκάθια.
Δε νομίζω ότι επρόκειτο για πεπρωμένο.
Δεν το 'λεγαν τ' άστρα εκείνη τη μέρα.

Η καλή τύχη χαμογελά
στο ανερχόμενο άστρο μου.
Κράτα αποστάσεις, μείνε στα καθημερινά.
Μην πιστεύεις στα άστρα.

Ξέρω ότι είναι ανυπόφορο.
Ο οραματισμός μπορεί να γίνει τόσο κούφιος
όταν σε κάνει να πιστεύεις ότι υπάρχει κάπου
ένα μονοπάτι για σένα.
Ξέρω ότι το κάνει να φαίνεται σαν κάτι γήινο.
Ξέρω ότι το κάνει να φαίνεται σαν κάτι εντελώς γήινο.

Η καλή τύχη χαμογελά
στο ανερχόμενο άστρο μου.
Κράτα αποστάσεις, μείνε στα καθημερινά.
Μην πιστεύεις στα άστρα.

Βλαντίμιρ Μαγιακόφσκι

Ο Μαγιακόφσκι θέλει να είσαι θερμός για να τον διαβάσεις και μετά χρειάζεται να ιν-
χραίνεις και να τον σκέπτεσαι. Στις πρώτες ιδιαίτερα γνωριμίες με ποιητές σαν αυτόν
δεν πάνε τα ημίμετρα. Αν αμέσως δεν ενεργοποιηθεί το αίσθημα, τη σχέση μαζί του θα
τη μονοπωλήσει η λογική και θα προκύψει ένα στενόκαρδο, ψειρίσιο και ευφύστατο
διάβασμα. Καλύτερα να αρχίσει κανείς σαν παιδί, να έχει μέσα του όσο μπορεί πολύ
Παιδί και να 'ναι έτοιμος για τα απροσδόκητα.[ ] Και ως άνθρωπος και ως ποιητής ο
Μαγιακόφσκι ήταν κάτι το πρωτοφανές, ένα φαινόμενο. Και είναι κρίμα που σήμερα η
δημοτικότητα του δείχνει μια κάμψη· θα μπορούσε να μιλήσει κανείς και για αποσιωπή-
σεις. Πολλούς από εμάς -- της ηλικίας μου -- ο Μαγιακόφσκι μάς πήρε από το χέρι,
παιδιά ακόμα, και μαζί του γεράσαμε. Μπορώ να πω ότι και παλαιότερα, παρ' όλους τους
ιδεολογικούς και ρητορικούς ακόμα ενθουσιασμούς μας, όλο και κάναμε κάποιες εκπτώ-
σεις στις δοξολογικές ψυχώσεις που ήταν πολιτικές κατά βάθος. Πιστεύω όμως πως τώρα
οφείλουμε να προβάλλουμε τις αντιρρήσεις μας στο πνεύμα και τις προσπάθειες μιας
υποβάθμισης, αυτές τις άλλες ψυχώσεις που επίσης έχουν να κάνουν με εξωκαλλιτεχνικά
ερεθίσματα και επιδιώξεις. Ο Μαγιακόφσκι ήταν και μένει μια έκρηξη, απρόσιτη και
ακατανόητη ίσως στις σημερινές μας μετριότητες, δε θα έπρεπε όμως οι νέοι άνθρω-
ποι να μένουν με έναν απονευρωμένο, υποτονικό Μαγιακόφσκι.[ ] Με τους δικούς του τρό-
πους, με τον ακραίο χαρακτήρα του, ο Μαγιακόφσκι υπήρξε τότε, στα δικά του χρόνια,
αυτό το ίδιο που κάθε φορά η τέχνη και η ζωή ψάχνουν μέσα από δυναμικές αναζητήσεις
να το βρουν και να το κερδίσουν.

Αγαπώ συνήθως έτσι

Στον καθέναν με το που γεννιέται
δωρίζεται η Αγάπη-/ύστερα μεταξύ
γραφείων/εισοδημάτων/κι αυτά μέρα
με τη μέρα/η στέγνα φυραίνει της
καρδιάς το υπέδαφος./ Της καρδιάς
της φορέσανε κορμί/του κορμιού πουκάμισο
κι ένας κάποιος/-φωστήρας!-/ανακάλυψε
τα κολάρα./Αρχίσανε να κολαρίζουνε
και το κορμί./Γέροι πια το παίρνουν
είδηση/αναστατώνονται:/η γυναίκα
βάφεται/ο άντρας με τού Μύλερ το γυμναστικό
εγχειρίδιο στο χέρι/ανεβοκατεβάζει
τα μέλη του/σαν ο ανεμόμυλος
τα φτερά του./Αργά πια./Ρυτίδες κατακλύζουν
το δέρμα./Η αγάπη θ' ανθήσει/θα
ανθήσει/και θ' απομαραθεί.

Κείμενο και
μετάφραση:
Μήτσος
Αλεξανδρόπουλος

(ΤΑ ΝΕΑ, 28/7/2000)

Είμαι ποιητής. Αυτό και μόνο είναι το ενδιαφέρον που παρουσιάζω. Τα άλλα, αν αγαπώ ή
δεν αγαπώ, αν έχω πάθος στο παιχνίδι και οι ομορφιές της φύσης στον Καύκασο, έχουν
σημασία μόνον εφόσον κατασταλάξουν σε λέξεις.

Βλαντίμιρ Μαγιακόφσκι

Άτιτλο

Γνωρίζω τη δύναμη που έχουν κάποιες λέξεις
γνωρίζω το συναγεμμό που σημαίνουν κάποιες λέξεις.
Λέξεις σαν κι αυτές δεν κάνουν τα θεωρεία των θεάτρων
να ξεσπούν σε θερμό χειροκρότημα.
Λέξεις σαν κι αυτές ξεχώνουν φέρετρα και τα βάζουν
να περπατούν στα τέσσερα δρύινα πόδια τους.
Όπως τυχαίως τέτοιες λέξεις ξεσκαρτάρονται
μένουν ατύπωτες κι αδημοσίευτες.
Όμως καλπάζουν, με το λουρί της σέλλας σφιχτά δεμένο
αντηχούν μες στους αιώνες και τα τραίνα πλησιάζουν έρποντας
να γλείψουν....τα ροζιασμένα χέρια της ποίησης.

MECANO
L.P. "SUBTITLED"
1980
Μετάφραση: Σ.Κ.

(Το άτιτλο είναι από τα ανολοκλήρωτα ποιήματα που βρέθηκαν μετά την αυτοκτονία του.)

ΆΤΙΤΛΟ

(θα ολοκληρωθεί μια μέρα και θα βρει τον τίτλο του — τίποτα δεν κρατά αιώνια....)

Γνωρίζω τη δύναμη που έχουν κάποιες λέξεις

αξιοπρέπεια αδελφσύνη ισότητα κομμουνισμός ελευθερία αναρχία
ελεύθερη συμβίωση δικαιοσύνη έρωτας ελευθερία του πνεύματος
ελευθερία του σώματος κατάργηση των τάξεων της αγοράς του Κράτους κάθε θρησκείας

γνωρίζω το συναγερμό που σημαίνουν κάποιες λέξεις

καταπίεση αγώνας εκμετάλλευση άμεση δράση αντίσταση απεργία
χαριστικότητα ανεργία κατάργηση της ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής
καταλήψεις χώρων εργασίας εκπαίδευσης παιχνιδιού μισθωτή εργασία άμιση
κοινός εχθρός κοινός αγώνας καθημερινός αγώνας τα θέλουμε όλα
ξεφτίλα μοναξιά διάδρομοι νοσοκομείων γηροκομεία εργατικά "ατυχήματα".
Επανάσταση Αναρχία Κομμουνισμός.

Λέξεις σαν αυτές δεν κάνουν τα θεωρεία των θεάτρων να ξεσπούν σε θερμό χειροκρότημα.

Λέξεις σαν αυτές ξεσηκώνουν το δούλο το δουλοπάροικο το μισθωτό εργάτη
αυτόν που αρμέγει την αγελάδα για να πουν άλλοι το γάλα
αυτόν που σπέρνει το χωράφι για να θερίσουν άλλοι τους καρπούς
αυτόν που θέλει να κάνει έρωτα αλλά τον παίρνει ο ύπνος από την κούραση.

Λέξεις σαν κι αυτές ξεχνούν φέρετρα και τα βάζουν

να περπατούν στα τέσσερα δρύινα πόδια τους.

Όπως τύχαίως τέτοιες λέξεις ξεσκαρτάρονται

από το χέρι της καταπίεσης της εκμετάλλευσης και κάθε οσφυοκάμπτη
μένουν ατύπωτες κι αδημοσίευτες με το αληθινό τους νόημα.

Όμως καλπάζουν, με το λουρί της σέλλας σφιχτά δεμένο

αντηχούν μες στους αιώνες τη βιωμένη αλήθεια τους
περνούν από χείλη σε χείλη από γενιά σε γενιά αποκτούν σάρκα και οστά
και τα τραίνα πλησιάζουν έρποντας να γλείψουν....τα ροζιασμένα χέρια της ποίησης.

θα 'ρθει μια μέρα που τα παιδιά θα διαλέγουν γονιούς

οι λέξεις ποιητές και συγγραφείς τα τελάρα ζωγράφους τα μουσικά όργανα μουσικούς
οι κάμερες σκηνοθέτες και φωτογράφους τα παιχνίδια παίκτες
κι οι "δουλειές" μαστόρους.

Β. Μαγιακόφσκι-Ζ. Πρεβέρ-Κ. Γώγου-Σ.Κ.